

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pěčín, okres Jablonec nad Nisou

Pěčín 22, 468 21 Bratříkov

Identifikátor školy: 600 078 256

Termín konání inspekce: 10. – 13. listopad 2003 a 24. listopad 2003

Čj.:	h4-1310/03-5083
Signatura:	oh3cx106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice a prvouce v 1. – 5. ročníku a v matematice, fyzice, chemii, přírodopisu, zeměpisu, informatice, dějepisu a občanské výchově v 6. – 9. ročníku vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice a prvouce v 1. – 5. ročníku a v matematice, fyzice, chemii, přírodopisu, zeměpisu, informatice, dějepisu a občanské výchově v 6. – 9. ročníku vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v matematice a prvouce v 1. – 5. ročníku a v matematice, fyzice, chemii, přírodopisu, zeměpisu, informatice, dějepisu a občanské výchově v 6. – 9. ročníku vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou je plně organizovaná škola se všemi ročníky. Byla zřízena obcí Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou na dobu neurčitou s právní formou příspěvkové organizace. Škola sdružuje základní školu a školní družinu. Stravování žáků i zaměstnanců je zajištěno v nedaleké školní jídelně místní mateřské školy.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola. Ve školním roce 2003/2004 má škola devět tříd a jedno oddělení školní družiny. K datu inspekce bylo ve třídních výkazech celkově evidováno 165 žáků, čímž stanovená kapacita 270 žáků nebyla překročena. Do školy docházejí, popř. dojíždějí převážně děti bydlící v Pěnčíně, Bratříkově, Alšovicích, Hutí, Jistebsku, Krásné a Černé Studnici. Školu rovněž navštěvuje několik dětí z obcí spádově příslušných do Železného Brodu, Jablonce nad Nisou a Smržovky.

Rada školy není zřízena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku matematiky a prvouky na 1. stupni zajišťuje pět učitelek, z nichž čtyři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, zbývající dokončuje dálkové studium učitelství na pedagogické fakultě. Obě vyučující matematiky na 2. stupni, z nichž jedna vyučuje i fyziku, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Učitel chemie a přírodopisu absolvoval vysokoškolské pedagogické studium, které zatím neukončil státní závěrečnou zkouškou, zároveň bez požadované kvalifikace vyučuje informatiku. Ze dvou vyučujících občanské výchovy kvalifikační předpoklady plně splňuje jedna, zbývající nemá odbornou způsobilost. Výuku dějepisu zajišťují dva pedagogové bez odborné způsobilosti. Identická situace je i u učitelky zeměpisu. Výchovná poradkyně neabsolvovala ani nezačala kvalifikační studium. Při přidělování úvazků jednotlivým vyučujícím se ředitelka snažila optimálně využít složení pedagogického sboru vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti jeho členů i s přihlédnutím k jejich zájmu a zkušenostem.

Organizační struktura školy, systém podřízenosti a nadřízenosti i způsob zabezpečení provozu a plnění povinností jsou zachyceny jasně a přehledně v organizačním řádu. Kompetence

pedagogických i nepedagogických pracovníků jsou jednoznačně stanoveny, pravomoci delegovány na příslušné zaměstnance. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Vnitřní informační systém je funkční, podmínkám školy plně vyhovuje. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, jejíž činnost vychází z ročního plánu na školní rok, a metodické sdružení pro 1. stupeň. Činnost sdružení je neformální, učitelky se regulérně a pravidelně scházejí, operativně řeší problémy spjaté s realizací zvoleného vzdělávacího programu, předávají si informace a materiály z jednotlivých vzdělávacích akcí. Předmětové komise na 2. stupni nejsou vzhledem k velikosti školy ustanoveny, vyučující však vzájemně spolupracují a vyměňují si zkušenosti a poznatky.

Začínající pedagogové ve škole nepůsobí, nekvalifikovaná učitelka dokončuje dálkové studium učitelství pro 1. stupeň základní školy na pedagogické fakultě. Vedení nekvalifikovaných pedagogů včetně poskytování metodické a didaktické pomoci zajišťuje ředitelka školy. Řízením nepedagogických pracovníků je pověřena školnice. Hospitační a kontrolní činnost ředitelky a její zástupkyně vychází z plánu hospitační a kontrolní činnosti členěného na úkoly správní, ekonomické a na úkoly z oblasti výchovy a vzdělávání. Výstupem z hospitací je písemný záznam, s jehož obsahem jsou vyučující seznámeni. Zobecněné poznatky jsou projednávány na pedagogických radách. Ředitelka i její zástupkyně se v rámci inspekce zúčastnily společně s inspektory několika hospitací, následné pohospitační pohovory vedly velmi dobře a taktně. Při plánování v oblasti lidských zdrojů vychází ředitelka z reálné situace věkového a aprobačního složení pedagogického sboru. Řešení hledá i ve vlastních řadách umožněním dálkového studia učitelství, využívá inzertní nabídky z učitelství novin a rušených škol. Úsilí o kvalifikovanější personální zabezpečení výuky se promítá do podpory dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i v předmětech mimo aprobaci jednotlivých vyučujících, čímž je neúplně suplována chybějící odborná způsobilost.

Hodnocení pedagogických pracovníků se zčásti provádí při pohospitačních pohovorech, jeho vliv na profesionální růst je individuální. Formy sebehodnocení pedagogů nejsou ve škole vžitě, a proto se neuplatňují.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola působí ve dvou vzájemně propojených budovách. Původní objekt školy prošel v období let 1995 - 1996 rozsáhlou přestavbou a modernizací. V rámci celé akce se uskutečnila i funkční přístavba nové budovy s učebnami, tělocvičnou, zázemím pro pracovníky a žáky a technickým zázemím. Velice účelně a citlivě byl z půdního prostoru vybudován a vybaven atypickým nábytkem ateliér využívaný i k výstavám, besedám a k netradičním formám výuky. Veškeré společné prostory školy jsou upravené, velmi pěkně a vkusně vyzdobené, jsou udržovány v čistotě a pořádku.

Třídy 1. stupně jsou upravené, vyzdobené a opatřené televizory a videem, žáci mají k dispozici relaxační koberce. Podnětně působí řada výukových a motivačních materiálů umístěných ve většině učeben. Vybavení kabinetu pro 1. – 5. ročník pomůckami a audiovizuální technikou umožňuje plnit požadavky učebních osnov. Pro jednotlivé předměty jsou pořizovány jednotné řady učebnic. Žákům prvního ročníku škola poskytuje základní školní potřeby.

Většina hodin společenskovedních a přírodovědných předmětů 2. stupně se vyučuje v čistých a esteticky upravených kmenových učebnách se zachovalými lavicemi a výškově nastavitelnými židlemi. Třídy jsou prostorné, dobře osvětlené, čisté, esteticky na výši a vzhledem k vyučovaným předmětům dostatečně podnětné. Pro výuku chemie a fyziky je k dispozici kombinovaná odborná učebna vybavená starším, z antropometrického hlediska méně vhodným žákovským nábytkem (příliš nízké židle vzhledem k výšce stolů). Rozvody vody mezi pracovními stoly nejsou funkční.

Odborná učebna informatiky je vybavena novými vhodnými stolky konstruovanými pro jednoho žáka a PC, staršími školními židlemi, okna jsou opatřena funkčními žaluziemi. PC jsou rozmístěna po obvodu učebny a umožňují vyučujícímu průběžnou vizuální kontrolu všech žáků. V učebně je nainstalováno celkem 13 kvalitativně odlišných PC z nichž 6 + 1 byly škole dodány v rámci projektu INDOŠ. Počet PC a nejednotnost hardware PC však neumožňují, aby každý žák mohl samostatně pracovat u svého PC – při výuce se proto u jednoho PC tísní většinou dva žáci – z těchto důvodů nejsou vytvořené psychohygienické podmínky pro výuku optimální. Mimo vyučování je učebna využívána žáky školy individuálně po dohodě s vyučujícím.

Materiální zázemí pro hospitované předměty na 2. stupni umožňuje plnit učební osnovy. Z didaktické techniky mohou učitelé používat dva zpětné projektory, z nichž je jeden stabilně instalován v odborné učebně chemie a fyziky. Druhý se v případě potřeby převáží do kmenových tříd. Ve třídách jsou nainstalovány televizory a videa.

Pro všechny sledované předměty včetně informatiky mají žáci vhodné učebnice, v informatice nejsou plně využívány. V zeměpise žáci nepoužívají jednotné atlasy s aktuálními údaji, v hodinách většina z nich pracovala se starými atlasy ČSSR z roku 1984. Vyučující mají k dispozici dostatek audiovizuální techniky a odborné literatury. Doplnění probíhá průběžně dle požadavků učitelů a finančních možností školy.

Na základě kontrolní činnosti a znalostí materiálně-technických podmínek školy má ředitelka zpracované záměry postupného dovybavování školních sbírek novými a chybějícími pomůckami, učebnicemi i výukovými programy. Rovněž má zpracovanou koncepci úprav venkovního areálu školy včetně tělovýchovného úseku. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je koncepční, systematické a účelné.

Veřejností je využíván k přednáškové činnosti ateliér, dětmi v rámci zájmové sportovní mimoškolní činnosti tělocvična.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Zvolený vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, s platností od 1. září 1996 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22, s platností od 1. září 1998 je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Rozpracovaný učební plán koresponduje se vzdělávacím programem. Porovnáním učebního plánu s rozvrhem hodin a reálnou výukou ve školním roce 2003/2004 bylo zjištěno, že hodinové dotace v hospitovaných předmětech i ročnících odpovídají předepsanému učebnímu plánu, minimální počty hodin pro jednotlivé předměty v rámci čtyřletého cyklu v ročnících 2. stupně jsou dodrženy. Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh

vzdělávání sledovaných předmětů. Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Učitelé zpracovávají časově členěné tematické plány, které vycházejí z učebních osnov a navazují na používané učebnice. Záznamy v třídních knihách, zápisy v sešitech žáků a zhlédnutá výuka potvrdily shodnost výuky s obsahem osnov. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvržení sledovaných předmětů v rozvrhu hodin vychází z daných možností školy. V dostatečné míře respektuje psychohygienu vzdělávání a výchovy. Vzhledem k problémům s nedostatečnou dopravní obslužností dochází ke zkrácení doby trvání přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním na 45 minut oproti právním předpisem stanoveným 60 minutám. Vnitřní chod školy se řídí školním řádem, který obsahuje základní pravidla chování a zacházení se školním majetkem, práva žáků a jejich rodičů. Jednotlivá ustanovení jsou stručná a výstižná, pro žáky srozumitelná. Provozní řády odborných učeben sledovaných předmětů jsou vypracovány a vyvěšeny, podmínkám provozu školy vyhovují. Informační systém vůči rodičům nezletilých žáků je propracovaný, plně splňuje potřeby zařízení. Škola pravidelně vydává vlastní ročenku, ve které se zamýšlí nad uplynulým školním rokem a podává informace o započatém roce. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovnému poradenství se věnuje zkušená učitelka, neabsolvovala však stanovené kvalifikační studium. Ve své činnosti se zaměřuje především na poradenství pro volbu povolání. Spolu s třídními učiteli se podílí i na řešení výchovných problémů. O závažnějších případech vede písemnou dokumentaci. Pro kontakt s rodiči a žáky má vyhrazeny konzultační hodiny. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a s preventivními centry ARX a ČÁP. Veškeré podněty řeší průběžně, podle aktuální potřeby. Zvolený styl práce odpovídá typu a velikosti školy. Výchovné poradenství má běžnou, standardní úroveň a spolupodílí se na zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu. Školní metodička prevence je jmenována. Vypracovaný plán primární prevence je funkční, koordinuje dílčí aktivity vyučujících jednotlivých předmětů i mimoškolní činnosti. Na prevenci sociálněpatologických jevů se podílí také výchovná poradkyně. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a prvouce na 1. stupni

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v matematice a prvouce vychází z hospitací v obou sledovaných předmětech ve všech pěti třídách 1. stupně u všech vyučujících. Stanovené výukové cíle ve zhlédnutých hodinách odpovídaly standardu vzdělání i aktuálnímu složení tříd, byly voleny vhodně a přiměřeně. Rozsah probíraného učiva se především přizpůsoboval průměrnému žákovi. Probírané učivo logicky navazovalo na předcházející témata.

Hospitované hodiny byly mimo jedné vyučovány učitelkami splňujícími požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Nekvalifikovanost vyučující V. třídy (viz personální podmínky) se negativně neprojevila na kvalitě výuky.

Sledovaná výuka probíhala v tradičně uspořádaných, esteticky působících a pěkně vyzdobených třídách. Jejich celková úroveň závisí na invenci třídních učitelek. Žáci průběžně pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a namnoženými materiály, dle potřeby využívali obrazový materiál, v nižších ročnících k vytváření a upevňování matematických představ počítadla.

Všechny zhlédnuté hodiny byly charakteristické pečlivou bezprostřední přípravou na jejich průběh, která ve svém důsledku umožnila zapojení většiny žáků po značnou část hodin.

Převážně byl uplatňován frontální způsob výuky s účinným střídáním činností, učitelky dle možností dbaly na vyvozování vztahů a souvislostí i na využití vlastních znalostí a zkušeností žáků. Probíranou látku podávaly přiměřeně věkovým schopnostem dětí, srozumitelně a až na ojedinělé drobné formulační nepřesnosti věcně správně. Ve všech zhlédnutých hodinách byl patrný individuální přístup k žákům. Členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám, tempo výuky bylo přizpůsobováno aktuálním podmínkám v jednotlivých třídách. Zařazování relaxačních chviliek přispívalo ve většině hodin ke zvyšování efektivity vyučování.

Ve sledovaných hodinách byla uplatňována vstupní motivace, během vyučování byli žáci motivováni pochvalou a oceněním výsledků práce, zařazováním soutěží a her, aktualizací učiva, zčásti využitím mezipředmětových vztahů a řešením úloh z praxe. Převládající část žáků hospitovaných tříd projevovala zájem o probíhající výuku a aktivně se do ní zapojovala.

Většinu hodin charakterizovaly velmi pěkné vzájemné vztahy a vstřícný způsob komunikace se žáky založený na dohodnutých pravidlech a vzájemné důvěře. Žáci se chovali ukázněně.

Převládalo pozitivní a adekvátní hodnocení žáků učitelkami, které při něm respektovaly jejich individuální dispozice, oceňovaly zájem, snahu a pokrok, upozorňovaly je na nedostatky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni v matematice a prvouce jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu a občanské výchově na 2. stupni základní školy

Česká školní inspekce uskutečnila hospitace ve dvou hodinách občanské výchovy a stejném počtu hodin dějepisu u dvou ze tří učitelů, kteří ve škole výuku uvedených předmětů zajišťují.

Přestože oba vyučující dějepisu mají pouze pedagogickou způsobilost, byla výuka vedena věcně a odborně správně, v jedné hodině na velmi vysoké úrovni. V občanské výchově proběhly hospitace u učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Vybavení a uspořádání kmenových učeben odpovídalo potřebám výuky. Působily čistým a upraveným dojmem.

Většina hodin byla kvalitně a odpovědně připravena a učivo navazovalo na předchozí témata. Vyučovací cíle odpovídaly věku a schopnostem žáků.

Použité metody byly s výjimkou jedné hodiny velmi dobře vybrány. Jednalo se o soubor didaktických technik, které vyučování zajímavým způsobem strukturovaly a oživily. Během vyučovacího procesu se vhodně prolínala výuka skupinová, frontální a individuální. Velmi zdařilá a efektivní byla i klasická frontální výuka v jedné z hospitovaných hodin dějepisu. Tempo výuky bylo přiměřené, učitelé vhodně zařazovali relaxační chvílky. Žáci se při výuce projevovali aktivně a prokazovali velmi dobré znalosti. Česká školní inspekce však nezaznamenala ze strany učitelů výraznější individuální přístup.

V hodinách občanské výchovy se vzhledem k zvoleným metodám v menší míře projevila kooperace při skupinové práci. Vyučující žáky v hodinách výrazněji nemotivovali.

Žáci plně akceptovali stanovená pravidla komunikace, většinou také mohli vyjádřit vlastní názor, který vyučující respektovali. Klima třídy u jednoho pedagoga poznamenal mírně neosobní přístup k žákům.

V průběhu vyučování hodnotili učitelé žáky poměrně málo, případná hodnocení většinou nezdůvodňovali.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově a dějepisu jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, chemii a přírodopisu na 2. stupni základní školy

Česká školní inspekce hospitovala u všech tří učitelů, kteří výuku uvedených předmětů ve škole zajišťují. Při přípravě vyučovacího procesu pedagogové vycházejí ze zpracovaných časově tematických plánů. Jejich formální podobu vedení školy nepředepisuje, takže se u jednotlivých učitelů zásadně liší (od stručného přehledu výukových témat v členění do měsíců až po podrobné rozpracování do jednotlivých vyučovacích hodin). Stanovené vzdělávací cíle odpovídají schopnostem žáků. Výchovné cíle plány nespecifikují. Česká školní inspekce během hospitací a kontroly třídních knih nezjistila neplnění učebních osnov. Návaznost učiva mezi ročníky je zajištěna.

V matematice obě učitelky používaly přesnou odbornou terminologii, výuku vedly věcně správně. U vyučujícího chemie a přírodopisu se i přes absolvované odborné a pedagogické studium (viz personální podmínky) projevila nekvalifikovanost ve struktuře, způsobu organizování a vedení zhlédnutých hodin.

Všechny navštívené vyučovací jednotky matematiky byly pečlivě připraveny. Učitelky měly stanoveny jednoznačné vzdělávací cíle, se kterými žáky v úvodu hodin seznámily. Struktura hodin odpovídala jejich hlavnímu zaměření (výklad nového učiva, čtvrtletní práce, oprava čtvrtletní práce). Vyučovalo se výhradně frontálně s dostatečnou názorností a s důrazem na odbornou přesnost. Tempo a obsah výuky byly přizpůsobeny průměrnému žákovi, zcela chyběla diferenciací. Učitelky se snažily o pozitivní motivaci a aktivizaci. V jedné z hodin však vzniklé komunikační problémy měly negativní dopad na celkový průběh vyučovací jednotky. Čtvrtletní písemná práce byla precizně připravena a promyšleně zadána. Žáci měli dostatečný časový prostor pro zpracování úkolů. Úlohy jim byly podrobně vysvětleny i s upozorněním na problematiku pasáže. Vlastní řešení již probíhalo bez vnějších rušivých vlivů. Ve čtvrtletních pracích žáci prokázali velmi dobré znalosti a pracovní návyky (celková úprava, přesnost, vyjádření obecných vztahů, rozbor konstrukčních úloh, zápis konstrukce). V následující hodině věnované opravě čtvrtletní práce se výrazně projevily nadstandardní vztahy mezi učitelkou a žáky i žáky navzájem. Vyučující provedla vynikající všeobecný rozbor výsledků, taktně zhodnotila i individuální úspěchy a neúspěchy. Velmi dobře pracovala s chybou, u žáků posilovala sebedůvěru. Vedla je ke spolupráci, vzájemné pomoci a toleranci.

Výuku přírodopisu vyučující zakládá na vlastním velmi dobrém, i když nespisovném, verbálním projevu. Žáky dokáže zaujmout, vyslechnout a pochválit. Učivo aktualizuje, avšak celková struktura hodin není pro žáky základní školy příliš vhodná. Činnosti se minimálně střídají, chybí dostatečná názornost i upevňování a shrnutí probraného učiva.

V hospitované výuce chemie nebyl vůbec jasný cíl vyučovací jednotky. Přestože měla být zaměřena prakticky, žáci ve skupinách nevyvíjeli téměř žádnou činnost. Učitel demonstroval pokusy k učivu, které dle záznamů v třídní knize bylo probráno již před několika týdny.

V žakovských knížkách ČŠI zjistila dostatečnou frekvenci klasifikace, avšak téměř výhradně z písemných prací. Hodnocení ústních výkonů je výjimkou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni jsou celkově na velmi dobré úrovni, v přírodopisu a chemii na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice, zeměpise a informatice na 2. stupni

Výuka byla sledována v sedmi vyučovacích jednotkách u všech vyučujících, kteří předměty ve škole vyučují. S odbornou a pedagogickou způsobilostí je ve škole vyučována fyzika, bez odpovídající kvalifikace informatika. Zeměpis vyučuje učitelka bez požadované odborné

způsobilosti. Absence předepsaného vzdělání úroveň zhlédnuté výuky neovlivnila v zeměpisu, částečně se po stránce pedagogické odrazila v informatice.

Všechny zhlédnuté hodiny byly vyučujícími připravené a promyšlené hlavně po stránce obsahové - probíráno v nich bylo učivo vymezené osnovami předmětu, výukové cíle byly stanoveny v souladu s potřebami žáků a učivo vhodně navazovalo na předcházející probíranou látku. Z hlediska použitých metod a prostředků vedoucích k vytyčenému cíli byly nejlépe zvládnuty hodiny zeměpisu.

Výuka probíhala celkově v příznivém prostředí. Zeměpis byl vyučován v kmenových třídách, informatika a fyzika částečně v kmenových a zčásti v odborných učebnách. S výjimkou informatiky byly pro žáky v hodinách vytvořeny velmi dobré psychohygienické podmínky. V odborné učebně informatiky psychohygienu výuky negativně ovlivňuje fakt, že žáci pracují u PC ve dvojicích ve stísněných prostorových podmínkách.

Materiální podpora výuky byla vynikající v hodinách zeměpisu, na velmi dobré úrovni v jedné ze zhlédnutých hodin fyziky, v ostatních nebyla příliš zřejmá. Z rozhovoru se žáky však vyplynulo, že jsou do hodin fyziky demonstrace fyzikálních jevů běžně zařazovány, prováděny jsou i laboratorní práce. Informatika je částečně vyučována pouze teoreticky bez možnosti využití PC. Velmi pěkné a názorné učebnice v ní žáci nevyužívají, místo toho jim jsou do sešitu diktovány poznámky.

Hodiny zeměpisu byly charakteristické vynikající názorností, efektivním střídáním vyučovacích metod, důsledným vyvozováním, promyšlenou a úspěšnou aktivizací žáků i vhodným využíváním různých zdrojů informací. Hodiny probíhaly v poměrně rychlém tempu, které ne všichni žáci úspěšně zvládali. Učitelka kladla menší důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků, poskytla jim však průběžnou zpětnou vazbu s pozitivním slovním hodnocením. Její verbální projev byl poněkud rychlý, a tím i méně srozumitelný.

Pozitivem zhlédnutých hodin fyziky a informatiky bylo účelné využití vyučovacího času, zájem žáků o oba předměty, častá motivace příklady z praxe i zřetelný, srozumitelný a spisovný verbální projev vyučujících. Hodiny oba učitelé vedli frontálně s úvodním ústním či písemným opakováním, výkladem nové látky často kombinovaným s řízeným rozhovorem se žáky. V žádné ze zhlédnutých hodin učitelé neopomenuli v jejich závěru učivo více či méně stručně shrnout, upevnit a ověřit si, zda žáci učivo správně pochopili. Kromě jedné hodiny fyziky se zbývající vyznačovaly převážně jednosměrnou komunikací s větším podílem předávaných hotových fakt na úkor vyvozování a hledání souvislostí. Méně prostoru bylo ponecháno pro diskusi, vyjádření vlastního názoru a rozvoj komunikativních dovedností žáků. Efektivitu výuky informatiky přes výraznou snahu vyučujícího o zapojení všech žáků negativně ovlivnil fakt, že u PC musí pracovat ve dvojicích.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu a fyzice jsou celkově na velmi dobré úrovni, výuka informatiky je na dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola neprovádí zjišťování výsledků vzdělávání standardizovanými ani vlastními evaluačními nástroji.

Na základě zjištěných skutečností a provedených hospitací je průběh vzdělávání a výchovy ve škole ve sledovaných předmětech celkově na velmi dobré úrovni.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Tematická inspekce „Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci“

Souběžně s inspekci proběhla tematická inspekce „Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2003/2004 a na webových stránkách ČŠI.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě školy, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Údaje uvedené v rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaném Školským úřadem Jablonec nad Nisou dne 7. června 1999 pod čj. 10 197/2003-21 s účinností od 7. června 1999 jsou v souladu s údaji uvedenými v dodatku č. 2 - „Změna zřizovací listiny“ ze dne 30. října 1988 ke zřizovací listině vydané obcí Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou dne 8. listopadu 1993 s platností od 1. ledna 1994.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Jablonec nad Nisou čj. 36/99S ze dne 7. června 1999 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 7. června 1999
2. Zřizovací listina vydaná obcí Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou dne 8. listopadu 1993, čj. neuvedeno
3. Dodatek číslo 1 k bodu III zřizovací listiny o vytvoření ZŠ Pěnčín vydaný obcí Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou dne 8. listopadu 1993, čj. neuvedeno
4. Dodatek číslo 2 „Změna zřizovací listiny“ vydaný obcí Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou dne 30. října 1998 s účinností od 1. listopadu 1998, čj. neuvedeno
5. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2003/2004
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004
7. Osobní spisy všech pedagogických pracovníků evidovaných k datu konání inspekce (pracovní smlouvy, popisy práce, doklady o ukončeném vzdělání)
8. „Vnitřní řád školy – Základní škola Pěnčín“, čj. a datum neuvedeny
9. „Školní řád – Základní škola Pěnčín“ ze dne 29. srpna 2003, čj. neuvedeno
10. „Organizační řád – Základní škola Pěnčín“ ze dne 2. září 2002, čj. neuvedeno
11. Rozvrh hodin ve školním roce 2003/2004
12. Učební plán ve školním roce 2003/2004
13. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2003/2004
14. Podkladová inspekční dokumentace Základní školy Pěnčín ze dne 22. října 2003
15. Dotazník pro ředitelku školy ze dne 22. října 2003
16. „Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2002/2003 – Základní škola Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou“ ze dne 20. července 2003

17. „Roční plán pro školní rok 2003/2004 - Základní škola Pěnčín“, nedatován
18. „Plán hospitační a kontrolní činnosti – Základní škola Pěnčín“, nedatován
19. „Plán personálního rozvoje – Základní škola Pěnčín“, nedatován
20. „ICT plán školy 2003/2004 – Základní škola Pěnčín“ ze dne 20. srpna 2003
21. „Plán činnosti protidrogového koordinátora ZŠ Pěnčín“ ze dne 3. září 2003
22. „Koncepční záměry v práci školy ZŠ Pěnčín“ ze dne 20. září 1998
23. „Plán metodického sdružení – 2003/2004 – ZŠ Pěnčín“, nedatován
24. Tematické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
25. „Pracovní řád počítačové učebny ZŠ Pěnčín“ ze dne 1. září 1998
26. „Pracovní řád odborné pracovny chemie a fyziky ZŠ Pěnčín“ ze dne 1. září 1998
27. „Provozní řád přípravy chemie ZŠ Pěnčín“ z 1. září 2000
28. „Základní škola Pěnčín – ročenka 2003/2004“, nedatováno
29. Čtvrtletní písemné práce z matematiky v 6. – 9. ročníku ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům celkově na velmi dobré úrovni a umožňují realizovat záměry zvoleného vzdělávacího programu. Důsledně je dbáno na další vzdělávání pedagogických pracovníků i na rozšiřování kvalifikace dálkovým studiem učitelství. Plánování v oblasti lidských zdrojů je promyšlené a cílené. Organizace činnosti a provozu školy i systém vedení zaměstnanců jsou přehledné a funkční, podmínkám zařízení plně vyhovují.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré. Rezervy jsou ve vybavení odborné učebny informatiky. Prostorové a psychohygienické podmínky i vybavení názornými pomůckami, učebnicemi i didaktickou technikou vyhovují potřebám výuky a ve sledovaných předmětech umožňují plnění učebních osnov. Prostředí učeben, netradičně řešeného a vybaveného ateliéru i společné prostory školy působí esteticky a motivačně.

Výchovně-vzdělávací proces probíhá podle platných učebních dokumentů vybraného vzdělávacího programu Základní škola. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou za celou školu na velmi dobré úrovni. Zhlédnuté hodiny byly připravené, jejich obsah, který korespondoval se schválenými učebními osnovami sledovaných předmětů, byl promyšlený. Hodiny se kvalitativně lišily hlavně na druhém stupni z hlediska použitých metod a forem práce, organizace vyučování a efektivity výuky. Komunikace mezi učiteli a žáky byla většinou bezproblémová, probíhala na bázi dohodnutých pravidel. Prováděné hodnocení žáků bylo objektivní s respektováním jejich individuálních dispozic.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabec	v. r.
Členové týmu	Ing. Kateřina Nováková	v. r.
	Ing. Varja Paučková	v. r.
	Blanka Rybínová	

V Liberci dne 2. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 1. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miluše Halamová	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát – pracoviště, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Libereckého kraje – odbor školství a mládeže	2004-02-04	h4-1063/04-5083
Zřizovatel – obec Pěnčín, okres Jablonec nad Nisou	2004-02-04	h4-1064/04-5083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
–	–	Připomínky nebyly podány.